Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 248. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЛИСТОПАДА 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, NOVEMBER 11, 1977 No. 248. VOL. LXXXIV.

ВИБОРЧА ПЕРЕМОГА БИРНА БУЛА НЕСПОДІВАНКОЮ; КАЧ МАВ ЗАГАЛЬНУ ПІДТРИМКУ

Трентон/Ню Йорк. — Хоча ще кілька тижнів тому опитування вказували, що демократичний губернатор Ню Джерзі Брендан Бирн правдоподібно програє вибори, то минулого вівтірка, 8-го листопада, він великою більшістю голосів переміг свого головного суперника, республіканського стейтового сенатора Реймонда Бейтмана, здобуваючи біля 57 відсотків голосів до Бейтманових 43. Було ще 14 інших кандидатів з різних малих партій чи „незалежників", але вони здобули мінімальну кількість голосів.

Вибори на посадника Ню Йорку, найбільшого міста ЗСА, виграв демократ Едвард Кач, дотеперішній член Палати Репрезентантів, який у цих виборах мав підтримку української громади. Він здобув коло 50 відсотків голосів, його найближчий суперник Маріо Квомо, кандидат Ліберальної партії, одержав 42 відсотки, а республіканець Рой Ґудмен і кандидат Беррі Фарбер дістали по 4 відсотки голосів.

Нюджерзький губернатор Бирн несподівано переміг навіть у традиційно республіканському повіті Берґен, як теж в інших частинах стейту, які переважно голосують за республіканських кандидатів, і його масово підтримали фабричні робітники. В таких традиційних демократичних повітах як Гудсон, Мерсер і Ессекс, Брендан Бирн здобув подавляючу більшість голосів. Політичні аналітики твердять, що головними причинами поразки республіканця Бейтмана було те, що він наголошував негативні аспекти сучасного економічного і соціяльного життя в Ню Джерзі, а Бирн більш оптимістично передбачував майбутність стейту, а також вибори вирішили, що запропонований Бейтманом плян фінансування видатків Ню Джерзі, який мав би заступити встановлений за першої каденції губернатора Бирна стейтовий податок на заробітки, не буде ефективний.

В Ню Джерзі демократи задержали контролю над обома Палатами Стейтової Леґіслятури, навіть збільшуючи свою перевагу в Асамблеї додатковими 5-ма законодавцями.

У виборах на посадника Ню Йорку демократ Кач переміг в дільницях: Мангаттані, Бронксі і Бруклині, а Квомо в Квінсі і Стетен Айленді.

Демократична стейтова сенаторка Керол Беллямі обрана на пост президента Міської Ради Ню Йорку, а демократичного міського контролера Гаррісона Голдіна переобрано великою кількістю голосів.

Щодо виборів на президента Мангаттану, переможцем вийшов демократичний кандидат Андрю Стайн, перемагаючи кандидата Республіканської і Ліберальної партій, Роберта Вагнера, мол., сина колишнього нюйоркського посадника.

Нюйоркські виборці відкинули пропозицію змінити Стейтову Конституцію, як теж не погодилися на пропозицію губернатора Гю Кері випустити бонди, вартости 750 мільйонів долярів, на економічну розбудову в стейті.

В повіті Нассов на Лонг Айленді, Н. Й., вибори на пост екзекутивного керівника повіту виграв республіканський і консервативний кандидат Френсис Пурселл, який мав підтримку української громади в тій частині Ню Йорк стейту.

В Клівленді на посадника обрано 31-річного демократа Денниса Куціньча, який є хорватсько-ірляндського походження. Він переміг іншого демократа Едварда Фіґена, який походить з ірляндсько-німецької родини. Виборча кампанія мала „етнічне забарвлення", як вказували політичні аналітики.

В Детройті негритянський посадник Колемен Янг переміг іншого демократичного кандидата Ернеста Бровна, теж негра. Обидва кандидати наголошували потребу припинити постійний занепад міста.

Відділи УНС Філядельфійської Округи відбули наради, вирішили придбати до кінця року 200 нових членів

Філядельфія, Па. (сґ). — В неділю, 6-го листопада тут в залі власного дому відбулися організаційні наради Окружного Комітету Відділів УНС Філядельфійської Округи, в яких взяло участь 38 представників місцевих і позамісцевих Відділів, які у висліді цих нарад зобов'язалися приєднати до кінця року 200 нових членів і цим самим виконати на 100% призначену Окрузі квоту, яка виносить 500 членів.

Збори відкрив і ними проводив голова Округи Петро Тарнавський, а протоколянтом був Омелян Барилка — секретар Округи. Відкриваючи наради, голова привітав присутніх на залі союзовців, між ними членів Головного Уряду: головного предсідника Йосипа Лисогора, головного організатора Степана Гавриша, головних контролерів проф. д-ра Богдана Гнатюка, д-ра Івана Скальчука і головного радного Івана Одежинського. Він також представив присутнім постійного організатора ред. Богдана Катамая. Відтак він згадав про передчасну смерть двох визначних постатей націоналістичного руху, а саме бувшого голову Проводу Закордонних Частин ОУН сл.п. проф. Степана Ленкавського і голову Проводу Українських Націоналістів сл. п. ред. Олега Штуля-Ждановича, пам'ять яких присутні вшанували однохвилинною мовчанкою. Дальше Петро Тарнавський інформував про загальну працю Округи, а найбільше уваги присвятив організаційній ділянці. Він дав признання секретарям, які почувають себе до обов'язку, який взяли на себе при виборі на ці пости, а також згадав і тих, які не виконують своїх обов'язків. У першу чергу він висловив признання головному радному і голові 153 Відділу Іванові Одежинському за придбання 65 нових членів, відтак висловив подяку новому секретареві 163 Відділу Теодорові Дуді за придбання 40 нових членів. Він також згадав Відділи з меншим числом нових членів, як 83 — секретар Андрій Кушнір придбав 20 членів, власний 375 Відділ, до якого разом з Іваном Данківським придбали 19 членів, 173 в Вілмінгтоні, секретар Петро Щерба придбав 15 членів, 32 — секретар Михайло Хомин придбав 13 членів, секретар 261 Відділу Петро Аркотин придбав 12 членів і секретар 424 Відділу Юрій Трипупенко придбав 10 членів. Він згадав також і про конвенційних делегатів, які повинні присвятити більше праці для УНСоюзу.

Відтак до слова був запрошений головний предсідник Йосип Лисогір, який говорив про цілість праці УНСоюзу. За його словами, Союз має поважні успіхи: союзове майно вже дійшло до 42,000,000 долярів, вклади від членів знову перейдуть 3,000,000 дол., оселя Союзівка в поточному році збільшила оборот на 20% і тим самим мала один з найкращих років, коли говорити про бизнесову сторінку. Він також інформував про стан Української Будівлі, зана-

(Закінчення на ст. 4-ій)

КАРТЕР ЗАКЛИКАЄ КРАЇНУ ЗБЕРІГАТИ ПАЛЬНЕ, А КОНҐРЕС СХВАЛИТИ ЕНЕРҐЕТИЧНУ ПРОГРАМУ

Вашінгтон. — Виступаючи на телебаченні і по радіо, президент Джіммі Картер у вівторок, 8-го листопада, закликав американський нарід заощаджувати різні роди пального, зокрема нафтові продукти і природний газ, а також закликав Конґрес якнайшвидше схвалити енерґетичний законопроєкт, додаючи, що підпише його тільки тоді, коли він буде „справедливий" для всіх прошарків американського суспільства, зокрема споживачів, і не запевнятиме надмірні приходи продуцентам енерґетичних продуктів.

Це була друга з черги промова Президента до американського народу відносно енерґетичної проблеми. Першу передавали телевізійні і радіо станції 18-го квітня ц. р.

Підкреслюючи кількакратно, що енерґетична програма повинна бути справедливою для всіх громадян ЗСА, як теж не повинна послаблювати економічної сили країни, президент Картер зазначив, що „від всіх вимагатиметься жертв". Америка мусить заощаджувати різні роди пального і зменшити імпорт нафтової ропи, бо надмірні імпорти не тільки спричинюються до великого дефіциту в міжнародному торговельному балянсі, але теж роблять ЗСА залежними від інших держав щодо постачання пального, що створює загрозливу ситуацію для безпеки країни.

Президент згадав, що представлений ним в квітні енерґетичний плян мав на меті зменшити вживання нафти і природного газу, а натомість заохотити використовувати такі роди пального, як вугілля, якого ЗСА мають подостатку, і різні нові джерела енерґії, як теж причинитися до збільшення продукції нафти і газу в самій Америці. Як відомо, Палата Репрезентантів схвалила пропозиції Білого Дому майже без змін, а Сенат проголосував дуже відмінний законопроєкт, який, на думку президента Картера, виходить на користь продуцентам, а не пересічним американським громадянам. Спільна Конґресова комісія саме тепер розглядає обидва законопроєкти, щоб полагодити розбіжності. В вівтірковому виступі Президент закликав спільну комісію приспішити свою діяльність і схвалити „справедливий для всіх законопроєкт", недвозначно зазначуючи, що іншого не підпише.

Президент Картер заявив, що відклав на пізніше свою 11-денну поїздку до 9-ох країн світу, яка мала розпочатися 22-го листопада, щоб протягом найближчого часу присвятити головну увагу розв'язці енерґетичної проблеми.

Стараючись не антаґонізувати сенаторів, Президент не критикував цю Палату Конгресу безпосередньо, але з його слів явно виходило, що він бажав би, щоб остаточна версія проєкту віддзеркалювала погляди Палати Репрезентантів, які майже тотожні з пропозиціями Білого Дому. Він заявив, що додаткові фонди, які вплинули б до федерального скарбу з нових податків на пальні продукти і автомобілі, що вживають надмірну кількість бензини, повинні бути повернені пересічним громадянам шляхом податкових зворотів і податкових пільг, а не передані фірмам, які продукують нафту чи природний газ, як це пропонує Сенат.

В кінці своєї промови Президент закликав до співпраці Конґресу, виконавчої частини уряду і американського загалу в справі розв'язки енерґетичної проблеми, зазначуючи, що якщо цю проблему не розв'яже країна тепер, то в майбутньому може наступити криза. „Спільним зусиллям збережемо велич нашої країни" — сказав президент Картер.

АМЕРИКАНСЬКІ СЛАВІСТИ АПЕЛЮЮТЬ В ОБОРОНІ М. РУДЕНКА І О. ТИХОГО

Вашінгтон (УІС „Смолоскип"). — Вісімдесят американських славістів, які брали участь у IX-ій Конвенції Американської Асоціяції для Поширення Славістичних Студій (Вашінгтон, 13-16 жовтня 1977 р.) звернулися окремим апелем до учасників Белградської Конференції в обороні засуджених на довгі роки ув'язнення членів київської Української Гельсінкської Групи — М. Руденка і О. Тихого.

В апелі між іншим пишеться:

„...Ми бажаємо висловити нашу повну підтримку Вашим старанням скріпити мир і збільшити взаєморозуміння між народами та респектування людських прав. У цьому дусі ми просимо Вас домагатися звільнення де-в'ятьох осіб, які є сьогодні ув'язнені в Совєтському Союзі за таку діяльність, якою Ви займаєтеся в Белграді, зокрема тому, що вони, як члени громадських груп, які слідкували за совєтським додержанням Заключного Гельсінкського Договору з 1975 року, хотіли бачити обіцянки Гельсінків — дійсністю.

Ми просимо Вас домагатися звільнення М. Руденка і О. Тихого, членів Української Громадської Групи, які були засуджені на 12 і 15 років ув'язнення і заслання за їхню оборону людських і національних прав українського народу. Ми також просимо Вас домагатися звільнення двох інших членів Української Громадської Групи — М. Матусевича і М. Мариновича, а також Ю. Орлова, А. Шаранського і О. Гінсбурга, членів Гельсінкської Групи Сприяння в Москві; З. Гамсакурдії і М. Костави, членів Грузинської Гельсінкської Групи, які були ув'язнені під закидом невідомих обвинувачень.

Дальше ув'язнення цих осіб порушує дух і букву Гельсінкського Заключного Акту і підважує довір'я та життєвість процесу, який почався в Гельсінках і який Ви пробуєте проводити в життя".

В часі конвенції американських славістів, в якій взяло участь кілька тисяч осіб — професорів, письменників, вчених, студентів славістичних наук, серед багатьох виставок славістичних видань, була виставка українського самвидаву, яку зорганізував „Смолоскип". Українська виставка була прикрашена портретами українських політв'язнів в СССР і на ній можна було оглянути твори українського самвидаву в українській, англійській і інших мовах. Багато славістів були захоплені альбомом „Нездоланний Дух".

Виставку українського самвидаву обслуговували Юрій Миськів, Уліта Ольшанівська і Аркадій Зінкевич. Зворушливою була зустріч українських представників з відомим англійським вченим Робертом Конквестом, автором багатьох книжок, який написав передмову до 7-8-го випуску самвидавного „Українського Вісника".

Головна Управа СУА відбула річні наради

Ню Йорк (М. С.) — В суботу і неділю, 5 і 6-го листопада ц. р., відбулися тут у власній домівці Річні Наради Головної Управи Союзу Українок Америки, в яких взяли участь Екзекутива, референтки, голови усіх 9-ох Округ, редакторка журналу „Наше Життя" та почесна голова СУА Лідія Бурачинська.

Нарадами провадила голова СУА Іванна Рожанковська, яка дала підсумки третього року каденції. Балянс СУА зреферувала фінансова секретарка Поля Книш, а касовий звіт подала касирка Ірена Комар. Слідували звіти референток: організаційна Ірена Кіндрачук звітувала про висліди її заходів у приєднуванні членства, як також накреслила плян організування вільних членок, тобто таких, які живуть далеко від скупчених українських поселень; культурно-освітня Любов Волинець подала, які освітні матеріяли досі опрацьовано для користування Відділів, а також звітувала про свою працю програмової референтки в Українському Музеї; виховні референтки Ірена Лончина і Дана Дикий перевели декілька міжокружних виховних конференцій; д-р Теодозія Савицька, референтка Суспільної Опіки, звітувала про позитивні висліди стипендійної акції СУА в Бразилії і Европі; Камілля Смородська, референтка зв'язків говорила про її участь у стейтових конференціях декади жінки, на яких вона кожночасно старалася внести резолюцію в обороні жінок — політичних в'язнів в Україні, як також поінформувала про недавню

(Закінчення на ст. 4-ій)

Пентагон перевіряє функції Об'єднаних Шефів Штабу

Вашінгтон. — Департамент оборони, на доручення президента Джіммі Картера, розпочав перевірку функцій Об'єднаних Шефів Штабу, бо вважає, що та установа стала дуже негнучкою і втратила свою колишню ефективність. Білий Дім і секретар оборони Гарольд Бровн твердять, що структура Об'єднаних Шефів Штабу стала дуже „бюрократичною і марнотратною" і треба ввести підставові реформи. Крім того, Президент і Пентагон вважають, що військовики, підтримуючи один одного, стараються набути надмірні впливи в Департаменті оборони.

Натомість високі старшини всіх збройних сил ЗСА твердять, що секретар Бровн хоче в своїх руках зосередити надмірну владу і тому старається послабити впливи військовиків.

Совєти випробовують три нові джетові літаки

Вашінгтон. — Совєтський Союз, згідно з інформаціями Пентагону і Білого Дому, розпочав випробовувати три нові типи військових джетових літаків, включно з суперсонічним бомбовиком на взірець моделю ТУ-144, який недавно був включений у цивільну авіяцію. Новим бойовим літаком мав би бути МІГ-29. Аналітики Пентагону стверджують, що Москва мабуть намагається дорівняти подібним бойовим машинам ЗСА і Північно-Атлантійського Оборонного Союзу, бо новий совєтський МІГ-29 своєю швидкістю, озброєнням і бойовою спроможністю дорівнює американським моделям військового літака Ф-15, якого тепер вживають війська НАТО і моделям Ф-16 і Ф-18 над подібними яких працюють ще військові спеціялісти. Пентагон звертає також увагу, що властивістю нового совєтського літака МІГ-29 є його здібність маневрувати на низьких полетах, а його автоматичне озброєння і легкі ракети можуть завдавати нищівного удару наземним військам та різного роду панцерним возам, бо вистріли з цього літака є дуже прицизними. МІГ-29 призначений мабуть також для повітряних боїв, бо його сила маневрування рівняється силі американського літака Ф-III і „Торнадо", що його вживають Велика Британія, Західня Німеччина і Італія. МІГ-29 має 6 ракет, керованих радаром. Він може вживати також ракети для збивання ворожих літаків в повітрі.

Військові аналітики в ЗСА і в Европі висловили здивування з будови нового совєтського бомбовика. Виглядає, що Москва перемоделювала дотеперішні типи бомбовиків, знані на Заході, як „Бекфаєр", які правдоподібно матимуть більшу бойову силу і будуть краще вивінувані модерною апаратурою.

Совєти лають сен. Павла Юзика, проф. Л. Добрянського і „Свободу"

Київ. — Київська „Літературна Україна" у числі з 23-го вересня ц. р., пишучи про „успіхи міжнародної розрядки", проти якої, мовляв, ввесь час виступають „українські буржуазні націоналісти", бо вона „розрядка", „тісно пов'язана з XXV З'їздом КПСС, творчою діяльністю Центрального Комітету КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР Леонідом І. Брежнєвим", — знову бере під обстріл активні українські організації на поселеннях у вільному світі і їхніх чоловних репрезентантів, активних в політичному житті в країнах їхнього проживання. Тим разом совєтські пропагандисти взяли під обстріл Президію Світового Конгресу Вільних Українців і її президента о. Василя Кушніра, які, за окресленням совєтських пропагандистів, „намагаються брати участь у всіх провокаційних кампаніях ворогів миру, в найбільш брудних ідеологічних підступах, спрямованих проти СССР, проти Радянської України зокрема". Найбільше однак заболіла Рема Симоненка, автора згаданої статті в „Літературній Україні", кампанія оборони людських прав, що її вела свого часу Президія СКВУ, а згідно „Комісія в справах оборони прав людини", яку очолює сенатор Павло Юзик. „Приписаний до парламентського комітету НАТО, — пише Р. Симоненко у згаданій статті, — П. Юзик, щороку виїжджає до Брюсселя, або на „семінари" до ЗСА, де проголошує людоненависницькі промови, закликаючи до „боротьби з комунізмом". „Літературна Україна" твердить, що сен. П. Юзик „веде також підривні акції, спрямовані проти цьогорічного ювілею Великої Жовтневої соціялістичної революції".

Проф. Лева Добрянського, якого газета називає „американізованим лідером націоналістичного охвістя", совєтські пропагандисти причепили до Гельсінкської угоди і теперішньої Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва в Белграді, бо він, мовляв, „засипає усі підряд конгресменів ЗСА реляціями, щодо згубності детанту для американських національних інтересів". Вкінці Симоненко лає „Свободу" за редакційну статтю „Нарешті додумались", у якій стверджується, що совєтські військові збройення становлять поважну загрозу для західного світу. Р. Симоненко твердить, що „еміґрантські писаки роблять спроби нав'язати американському народові чуже його інтересам, суто еміґрантське розуміння подій, погляд на міжнародні відносини недавніх прихильників фашистських аґресорів".

Студія Лідії Крушельницької приготовляє нову програму

Ню Йорк (Уляна Любович). — Ще не зійшли зі сторінок нашої преси відгуки про успіхи „Склянки води" Скріба у різних місцевостях ЗСА і Канади, а вже появилися оголошення про наступну виставу Студії Слова Лідії Крушельницької. При тому вражає цілковита зміна жанру: там французька комедія, тут „Іван Вишенський" — поема Івана Франка та „Дійство про Кожного" — мораліте невідомого автора.

За словами Лідії Крушельницької у „Склянці води" найважливішою була гра, а тут увага зосереджена на слові. Але помиляється той, хто очікує самої тільки, хай і досконалої, декламації чи рецитації. Щоб підкреслити, вибудити всі аспекти тих творів, Лідія Крушельницька застосувала їх драматизацію, використавши при цьому такі допоміжні чинники, як рух, музику, світло, костюми. До цього запросила відомих фахівців. Рухи опрацювала хореограф Рома Прийма-Богачевська, костюми приготовила Марійка Шуст, музику д-р Ігор Соневицький, а світло запроєктував Юрко Гречило.

Ідеї обох творів схожі тим, що ставлять перед людиною питання вибору такого чи іншого шляху, такої чи іншої дії, ставлять її перед загально людськими, завжди актуальними проблемами.

В поемі Івана Фрнака „Іван Вишенський" перед людиною стоїть питання вибору поміж власним добром, нехай і вищого порядку, бо власним спасінням, і почуттям обов'язку йти, „там, де гине мільйон".

(Закінчення на ст. 4-ій)

Американські лікарі закінчили перевірку персоналу в московській амбасаді

Москва. — Ассосієйтед Пресс інформує, що американські медичні спеціялісти закінчили перевірку персоналу амбасади З'єднаних Стейтів Америки в Москві і ствердили, що один на кожних 29 дорослих працівників має якусь містерійну хворобу крови, в часі якої ненормально високо збільшуються білі тільця в крові. Раніше американський уряд обвинувачував совєтів, що вони „бомбардують" американську амбасаду радіоактивними променями, які викликають згадану хворобу. Пізніше однак речники амбасади ЗСА заявили, що ці радіації не мають нічого спільного з захворюванням кількох осіб в амбасаді. Медики однак оспорювали твердження речників амбасади, кажучи, що постійне насичування приміщень радіоактивними променями може мати вплив на збільшення білих тілець в крові. Москва, як це звичайно буває, заперечувала весь час американське твердження і звертала увагу, що мікро-радіоаційні промені приявні всюди у зв'язку з працею радарів, які виділяють радарові сітки, телевізійні апарати тощо.

Американські медики перевірили усіх 233 урядовців амбасади ЗСА в Москві і їхні родини.

ПОЛІТИЧНА НАРАДА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Як інформують, в суботу 5 листопада ц. р. відбулася тут в Українському Народному Домі зустріч президента УНР в екзилі Миколи А. Лівицького з гуртом діячів, до яких належали: урядовий голова УНРади І. Кедрин-Рудницький, проф. М. Воскобійник, інж. В. Саленко, інж. Дм. Кузик, д-р Т. Сендзік, д-р В. Михайлів і д-р Ст. Ворох, який проводив на тій зустрічі.

Київ „усучаснюють" по-соцреалістичному

Київська „Культура і Життя" інформує, що у зв'язку зі святкуванням 60-річчя Жовтневої більшовицької революції, в Києві споруджено велетенський монумент „Великої жовтневої революції", а біля нього влаштовано площу з водограями, квітами та деревами. Запляновано також перебудувати і впорядкувати площу Калініна, а навпроти готелю „Москва", праворуч від Хрещатика — „виникне принципове, цільне містобудівне утворення". Далі „Культура і Життя" згадує, що на те, щоб відзначити „возз'єднання України з Москвою", — в Піонерському парку, на площі Ленінського комсомолу задумано побудувати музей В. І. Леніна. Крім цих усіх споруд — в пляні ще різні монументи і будівлі, метою яких є „усучаснювати" Київ соцреалістичною архітектурою.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holi days by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Червоний імператор сердиться

У п'ятницю, 4-го листопада ц. р., пресові агенства і акредитовані в Москві кореспонденти принесли вістку, що імператор комуно-московського царства — генеральний секретар ЦК КПСС, голова Президії Верховної Ради СССР, голова Плянувальної військової комісії, голова Конституційної Комісії, маршал Совєтського Союзу і проче, і проче — Леонід Ілліч Брежнєв, не допустив до слова лідера еспанської Комуністичної партії Сантіяго Каррілья, якого московські ватажки, за посередництвом редактора газети ,,Правда'' Віктора Г. Афанасієва, запросили офіційно до участи у святкуваннях 60-річчя Жовтневої революції в Москві. Для обзнайомлених зі справою таке поступовання комуно-московських диктаторів зовсім не викликало здивування, бож відомо, що Каррільйо уважає себе лідером ,,еврокомуністичного'' руху в Европі, а його книжка ,,Еврокомунізм і держава'' викликала свого часу широкі дискусії на сторінках західньоевропейської преси, з відгуками і нападами на нього у совєтських ідеологічних журналах. Останньо, під час зустрічі комуністів в Сеговії Каррільйо заявив, що атаки на нього кремлівських лідерів, особливо після появи книжки, є ще одним незаперечним доказом, що Совєтський Союз уважає себе ,,Ватиканом комунізму'' і таким своїм поступованням довів до розколу та різниці поглядів в комуністичному таборі. При тому лідер еспанських комуністів вказав на брак конструктивної критики і демократії в СССР, що дуже утруднює співпрацю західніх і східніх комуністів, бо перші уважають, що кожна країна має свої особливості, кожна партія має свою відмінну історію і діє у відмінних обставинах, натомість комуністи в СССР і сателітних країнах намагаються долати капіталістичну логіку і систему при допомозі сили, розкладу, революційних зривів, робітничих заворушень і навіть льокальних воєн.

Очевидно, що така настанова Каррілья не могла спричинитись до поліпшення відносин між очолюваною ним еспанською Компартією і кремлівськими верховодами, доказом чого був їхній демарш проти нього і стосування моральної пресії, включно з тим, що ніхто з офіційних осіб не вийшов на летовище, щоб привітати еспанську делегацію, до якої входила також 81-річна предсідниця Комуністичної партії Еспанії, довголітня емігрантка в СССР, Дольорес Ібаррурі.

Виглядає, що цією обставиною Каррільйо не перенимається і може навіть надіявся на московський ,,холод'' та гнів совєтського ,,імператора''. Закікавленим журналістам він заявив, що не знає чи відмову виступати треба трактувати, як дискримінацію, чи як відзначення, бож кожний знає, чому це сталося. Політичні аналітики однозгідно ствердбжують, що поступування совєтських верховодів з еспанськими комуністами не тільки вказує на існування непорозумінь в комуністичному таборі, але також на основні різниці поглядів між західніми комуністами і СССР, які будуть поглиблюватися. Ряди ,,єретиків'' супроти московської ,,догми'' напевно будуть збільшуватися, бо вже навіть самі комуністи поступово переконуються, що за теперішнім серпом і молотом та зіркою на Кремлі криється дволикий імператорський орел царської Московії. Як же не сердитись теперішньому червоному імператорові...

Правильний крок

Хоча багато союзників ЗСА і навіть ряд працівників Державного департаменту твердять, що президент Джіммі Картер не повинен був відтягати членства Америки з Міжнародної Організації Праці (МОП), то фактично рішення Президента треба вважати за правильне.

МОП, спеціяльна агенція Об'єднаних Націй, замість виконувати своє головне завдання: вивчати і поліпшувати умови життя та праці в усіх країнах світу, протягом останніх кількох років більше займається політичними справами, схвалює суто політичні резолюції проти Ізраїля та інших демократичних держав, але цілком оминає будь-яку критику комуністичних країн, чи держав ,,третього світу''. Це ,,подвійне мірило'' застосовує МОП — в якому власне переважають делегації комуністичних і економічно недорозвинених країн — також в ділянці робітничих справ, бо часто критикує умови праці в державах вільного світу, але, за словами колишнього державного секретаря Генрі Кіссінджера, ,, не добачає жахливих умов'' в комуністичних країнах і державах ,,третього світу''. За прикладами не треба довго шукати, бо під час останніх річних нарад МОП минулого червня та організація, не звертаючи уваги на протести ЗСА і держав Західньої Европи, відмовилася розглядати звіт, який засуджував умови праці в Совєтському Союзі та в кількох економічно недорозвинених країнах.

Червневі наради МОП остаточно переконали уряд ЗСА та впливову робітничу організацію, Американську Федерацію Праці — Конгрес Індустріяльних Організацій (АФП—КІО), що для ЗСА найкраще виступити з цієї агенції Об'єднаних Націй. Білий Дім і провід АФП—КІО надіються, що виступ ЗСА, які кожного року передавали тій агенції 20 мільйонів долярів, тобто одну четвертину бюджету МОП, переконає решту членів тієї організації займатися суто робітничими справами, замість політичними.

Проте, надмірна ,,політизація'' МОП — це не єдина причина, чому ЗСА виступили з неї. Згідно з підставовим принципом цієї агенції Об'єднаних Націй, в делегації всіх членів-держав мають бути включені представники урядів, незалежних робітничих спілок і незалежних організацій підприємців. Але в комуністичних державах, зокрема у Совєтському Союзі, немає ні незалежних профспілок, ані незалежних підприємців, бо уряд є єдиним працедавцем і в той самий час вповні контролює робітничі спілки. Таким чином, всі совєтські чи інші комуністичні делегати в МОП — це речники урядів, а не робітників чи підприємців. Виступ ЗСА з Міжнародної Організації Праці мав на меті теж запротестувати проти порушення підставових принципів тієї агенції ОН самими її членами.

Як підкреслюють речники уряду ЗСА і АФП—КІО, Америка готова повернутися до Міжнародної Організації Праці, але під умовою, що МОП перестане займатися політичними справами, а зосереджуватиме свою діяльність на поліпшенні умов життя та праці в усіх країнах світу. Тепер слово за МОП.

Микола Бараболяк

,,СИЛА'' У МІЖНАРОДНИХ СТОСУНКАХ

I

Слідкуючи за дискусією в питанні обмежень нуклеарних зброєнь, загального роззброєння припинення нуклеарних випробувань, боротьби за людські та національні права, не можна не завдати собі питання: хто має нині перевагу у міжнародних відносинах? А коли мати перевагу, значить мати силу, хто репрезентує ту ,,силу'' і в чому її основи і джерело?

Міжнародна констеляція не є статичним концептом. Вона повна динаміки і міняється. Кожночасне міжнародне положення є функцією впливів сили. Впливи ,,сила'' включає засоби, якими одна держава, чи більше угрупування впливає на поведінку других, з метою чи то забезпечити існуючий стан, чи то поширити впливи своїх інтересів. Народи не живуть ізольовано. Незалежно від того, чи держава мініятюрна, чи велика, чи це Ізраїль, чи СССР, діяння сили є між ними постійне, і проявляється у різних формах - обіцянок, оферт, нагород, допомог, погроз, а то і мілітарної акції, але нині головно допомог.

Заторкуючи питання хто нині репрезентує ,,силу'' у міжнародних стосунках, тобто з ким треба всім учасникам міжнародної спільноти рахуватись, ми нерадо вживаємо терміну ,,сила'' на окреслення англійського ,,power'' Говорячи про ,,силу'', ми схильні ідентифікувати той концепт з фізичною мілітарною силою. Концепт ,,power'' включає сильний психологічний елемент; тут грає більшу ролю концепція потенціялу противника в загальному, чим його мілітарний потенціял. В тому контексті стає зрозумілішою ,,сила'' Савді Арабії з уваги на її нафту, чи хоч би ,,папських дивізій'', з яких собі закепкував колись Сталін.

Як згадали ми, у міжнародних стосунках ніщо не стоїть на місці. Зараз після Другої світової війни безконкуренційним і незаперечним репрезентантом і синонімом ,,сили'' у міжнародних стосунках була Америка. Коли СССР став розбудовувати свій атомовий потенціял, прийшла черга на очеркнення ,,біполяризм''. Як виявила кубинська авантура 1962 р., та факт, що в тому часі став наглядним розкол у комуністичному моноліті між СССР і Китаєм, прийшла концепція ,,триянгулярного'' укладу міжнародних сил — ЗСА—СССР — Китай. Це очевидно ослабило дуже позицію СССР, але з другого боку прийшло теж усвідомлення, що Китай не є і не має амбіцій стати провідним чинником на міжнародній арені. Зі зростом економіки Німеччини і Японії, виринула нова концепція розподілу ,,сил'' у світі — ,,п'ятигранна'' — ЗСА, СССР, Китай, Европа, Японія.

В цій констеляції вперше найшов вираз новий критерій для клясифікації ,,сил'' у міжнародних стосунках — економіка. На переломі 70-их років той економічний фактор виявився теж у поділі світу на ,,Північ'' і ,,Південь'', де ,,Північ'' репрезентує зіндустріялізовані країни, коли ,,Південь'' — нерозвиті індустріяльно. Цей ,,південь'' — це народи Африки, Південної Америки і деякі країни південної Азії. Ця ,,полуднева'' група є відома під знам'ям ,,Група 77''. Вона почала ставити досить агресивні вимоги до ,,Півночі'' і навіть погрожувати. Як відомо, на Паризькій Конференції зроблено вже дещо, щоб удоволити вимоги цього ,,Третього світу''. А постава того світу така, що її решта міжнародної спільноти ігнорувати не може.

В повені тих концепцій і клясифікацій ,,сил'' питання хто нині репрезентує ,,силу'' у світі і які критерії міряти її, стає ще більш акутним. Тому важливому питанню присвятив відомий журнал дослідів міжнародної політики ,,Foreign Affairs'' 110 сторінок жовтневого (1977) видання, де п'ять експертів міжнародних стосунків стараються саме встановити критерії і на їх основі знайти відповідь на те питання, так важливе для зрозуміння того, що твориться у міжнародному світі.

Есенцією поглядів усіх авторів є гіпотеза, що про ,,силу'' держав рішає нині економіка.

Совєтський Союз здійснює на ділі стару клявзевіцівську теорію, що на формацію укладу міжнародних сил має дальше вирішальний вплив мілітарний потенціял. Набудувавши масу гігантських ракет і воєнних кораблів, СССР уважає, що це забезпечує йому панівну позицію у світі, робить його ,,силою''. Тому вони так торгуються, коли йдеться про обмеження зброєнь, бо кермує ними страх, що через обмеження можуть утратити той найсильніший атут, який дає їм парамавтну позицію у міжнародних взаєминах.

Та трудність їх у тому, що накопичивши зброю, повинні б її ужити бо вона старіється, а досліди і будова нових родів зброї вимагає великанських коштів і руйнує економіку. Розуміють вони теж, що тією зброєю можна довершити тільки одне: знищити світ. Досвід ЗСА у В'єтнамі, а і в час Ион Кіпур конфлікту 1973 р., показує теж, що можна програти, навіть маючи великий воєнний потенціял.

[Продовження буде]

О. С. Процюк

ЖІНОЧА РАДА В ГЮСТОНІ

Американська жіноча конференція відбудеться в Гюстон, Тексас у днях 18-21 листопада 1977 р. Вона буде завершенням і підсумками праці 56 стейтових і територіяльних жіночих конференцій, які відбулися цього року. Американський уряд пильно слідкує за ходом тих конференцій та вважає їх дуже важливими, доказом чого є факт, що Вашінгтон призначив на них 5 мільйонів долярів. Ми не повинні дивуватися тому, коли зважимо, що майже половину працюючого населення становлять жінки, а решта жінок — це домашні господині, молодь і діти. Приймаючи до уваги, що родина і домашнє господарство це одна із найважливіших економічних клітин, бож це консументи і продуценти, нічого дивного, що жіноче питання є питанням великої економічної ваги в Америці, як і у цілому світі.

Конференція в Гюстоні є першою все-американською жіночою конференцією у підготові до Міжнародної Жіночої Конференції Декади, яка відбудеться у 1980 р. у Тегерані. Вона не буде теж останньою, бо згідно з плянами такі американські конференції будуть відбуватися кожного року.

Українки взяли участь у багатьох стейтових жіночих конференціях, де вони мали змогу себе гідно зарепрезентувати позитивним вкладом праці, і вони дали доказ існування активного жіночого українського руху в Америці. Наші учасниці також намагалися виносити на форумі нарад специфічні українські дезидерати в ділянці прав людини. Нам було корисно побувати на таких конференціях, випробувати різні способи підходу і виступу, пізнати докладніше різні течії жіночого руху в Америці та набути досвід. Якраз у рамках дійсности треба розвивати нашу проблематику, підкреслювати те, що для нас корисне, виступати проти того, що для нас загрозливе. Треба шукати приятелів, формувати коаліції. Самітній голос сьогодні нічого не значить.

Конференція в Гюстоні не заповідається спокійно. Вона буде великою ,,битвою'' між поступовими жінками з Ґлорією Стейнем на чолі і традиціоналістками, яких очолює Филіс Шлафлі. Поступова група це жінки освічені, досвідчені в громадській роботі, активні, серед яких переважають працюючі. Група Шлафлі є менш вироблена громадсько, дуже консервативна, і вона є в дефензиві. Група Стейнем іде власними силами. Консервативних жінок піддержують у великій мірі індустрія, консервативні банки, забезпеченеві підприємства і різні інші інституції, існування і дохід яких полягає на використанні ,,жіночості'' жінок.

Щоб розуміти Гюстон, треба пройти історію ренесансу фемінізму в Америці від 60-их років досі. Ренесанс охопив у першу чергу жінок, що живуть у містах, жінок середньої кляси і працюючих жінок. Він поширився також в університетських осередках. У 1960-их роках це були різні менші і більші групи жінок, які згодом набрали імпету, ставали щораз голоснішими, доводили до різних маніфестацій, а галасливіші — до різних ,,реклямових'' виступів. Завданням цих угруповань було зрушити маси жінок, ,,промовити до сумління''. Жіночий ,,визвольний рух'' показав себе дуже успішним.

У 1970-1975 роках постають численні нові жіночі організації: National Organization for Women (NOW) і Women's Equity Action League (WEAL) є першими і найповажнішими організаціями нового жіночого руху. Їх характеризує впорядкована робота і боротьба за жіночі права, і вони є зовсім незалежні як від урядових кіл, так і від інших, давніше існуючих жіночих організацій — жіночого ,,естаблішменту''. Згодом під тиском цих феміністичних організацій, традиційні жіночі організації почали міняти своє обличчя — напр.,

YWCA, the League of Women Voters, National Federation of Business&Profesional Women's Clubs та багато інших.

Навіть радше консервативна Національна Рада Жінок, яка спочатку не наміряла включатися у Гюстонську Конференцію, їде там з різними ,,поступовими'' плянами.

Цілі феміністичного руху в Америці переходять різні фази. У 1960-их роках він концентрувався у першу чергу на правному положенні жінок, домагаючись зрівняння прав на працю і зарплату, поправи супружого права, декриміналізацію абортів. У 1970-их роках виринають питання соціяльного порядку — права старших жінок (пенсії) — домагання проти дискримінації лесбійок, домагання щодо участи жінок у політичному житті, домагання до сектора різних релігійних інституцій; вкінці, жінки почали домагатися людяних прав для покривджених, для жінок зґвалтованих, битих чоловіками, жінок в'язнів.

Для досягнення цих цілей потрібно було багато зусиль — особистих, групових і зусиль організацій. Жіночі організації в'яжуться у коаліції, вони відомі із своїх ,,лоббі'', організації бойкотів, виступів у судах. Жіночі організації провадять різні семінарі і курси для жінок провідниць. Вони використовують пресу, радіо і телебачення. Університети ведуть спеціяльні курси на тему жіночих питань.

Поволі міняється світ. Жіночий ,,радикальний'' визвольний рух увійшов у більш урегульоване русло. У ньому ще є багато радикальних відрухів, але він проникнув своїми ідеями уже дуже багато організацій жіночого ,,естаблішменту'', і ми наглядно бачимо усі зміни, зокрема у праводавстві. ,,Визвольний рух'' також потрапив зрушити маси неактивного і самовдоволеного жіноцтва, яке почуло себе загроженим новим порядком... Бож рівні права потягають за собою і рівні обов'язки... Власне на цю тему почнеться в Гюстоні ,,битва'', битва за поправку до Конституції, що відноситься до знесення усякої правної дискримінації проти жінок, зобов'язання Конгресу до слідкування за тим, щоб такої дискримінації не було (відповідне законодавство) і вкінці пропозицію, щоб ця поправка (ERA) увійшла в життя два роки після її ратифікації. І це все.

Інтерпретація ERA є трудна тому, що не всі точно знають, про що поправка до Конституції говорить. Багато інтерпретує її помилково, багато наручно її викривлює, побоючись за свої власні інтереси. Якщо ,,битва'' в Гюстоні обмежиться тільки до жіночих угруповань Стейнем і Шлафлі, її можна буде вважати за ,,чесну гру'', бож кожному вільно висловити свою думку та її обстоювати. Консервативні жінки перемогли у стейтах Оклагома, Юта, Алабама, Міссісіпі і Флориді. Одначе, є усі познаки, що Филіс Шлафлі притягне за собою крайні консервативні угруповання і організації, які ледве чи мають щонебудь спільного із жіночим рухом...

Нам, українкам, що живуть в Америці, Гюстонська Конференція не повинна бути байдужа.

В ДАЛЕКИХ ГОРАХ ПЕНСИЛЬВАНІЇ

(Н. Н.) — Далеко в пенсильванійських горах, на північний захід від Алтуни, відомої географічної атракції, де залізничні рейки підносяться на висоту 1000 стіп на протязі трьох миль, міститься українська парафія Барнсборо із чудовою, в гуцульському стилі збудованою, церквою. Мистецька краса церкви притягає багато туристів, а її імпозантна будова і положення на одній із найвищих гір околиці створює дійсно зворушливе враження. Особливо гарно виглядає ця церква уночі, освітлена рефлекторами, і її бачуть подорожні, переїжджаючи дорогою попри згадану місцевість. Церква збудована виключно з дерева, чудово викінчена внутрі, із прекрасним іконостасом.

Цю церкву-пам'ятник, проєкт якої виконав наш відомий архітект інж. Юліян Ястрембський, збудовано за ініціятивою і старанням пароха Барнсборо, отця архипресвітера Мирона Головінського.

Торжественне посвячення церкви довершив 15-го травня Кир Василь Лостен в асисті брата отця Мирона, отця митрата Василя Головінського, та чисельних місцевих священиків. Відправи прикрашував своїм співом церковний хор, зворушуючи до глибини душі присутніх. Прислуховуючись до зворушливих мелодій української церковної пісні, можна було зрозуміти її силу в далеких гірських закутинах, де живе третє, а то і четверте покоління наших поселенців. Ніщо інше як та пісня і свій рідний український обряд в'яже їх із українською спільнотою. Цього у тій околиці доконала одна людина, свідомий священик, який ревно служить своєму народові тепер так, як колись служив у рядах Української Галицької Армії, переходячи цілу її мартирологію, включно із тифом та ,,чотирикутником смерти''.

По церковних відправах в залях місцевої середньої школи відбувся бенкет, а опісля мистецька програма з участю хористів та танцювального ансамблю. Ще того самого вечора телевізійні станції Джанставну і Аллентавну висвітлили довші прихильні коментарі згадуючи при тому про релігійні переслідування в Україні та про національні аспірації українців.

Час від часу англомовна преса західньої Пеннсильванії приносить прихильні коментарі про церкву в Барнсборо, як наприклад, вістка у ,,Джанставн Трибюн Трибюн Демократ'' з 25-го серпня під наголовком ,,Юкреїнієн Чирч дравс вайд аттен—шен''. Згадана вістка була прикрашена двома кольоровими знімками нутра і зовні церкви.

Назакінчення слід згадати, що посвячення цієї прекрасної церкви збігалося із п'ятидесятліттям священства отця Мирона Головінського, бувшого пароха Вишнівчика, Підгаєцького повіту. Отець Головінський — це один із небагатьох вже священиків-патріотів, якого життя це немов віддзеркалення нашої історії визвольних змагань. Італійський фронт, Українська Галицька Армія, Чортківська офензива, Жмеринка, ,,Чотирикутник смерти'', шикани польської поліції, еміграційні злидні і вреш-

(Закінчення на ст. 4-ій)

А. Курдидик

ІВАН ЖУРБА З ПОРТ АРТУРУ

Портрет одного з тих, що мали б бути в Пантеоні Найкращих

II

Не маю подрібного життєпису Івана Журби. З розмов у бюрі ,,Просвіти'' та за столиком у її підвальній залі знаю, що він був типовою дитиною українського піонерського поселення в Порт Артурі, що виросло на колишньому вуглевивантажному ,,колдоку'' та де теж згодом стануди будинок ,,Просвіти'', створивши сьогодні чистенький, повний соняшників і чорнобривців, український квартал. Дітям тих піонерів було важко здобувати суперменський та шовіністичний британський Порт Артур, але вони свій бій виграли. Іван Журба розповів раз, як його навчили бути українцем. Він та його друг Адолько Слівінський (активний просвітянець, актор, вчитель РШколи, провідник молоді і тепер видатний бизнесмен) були юнаками у порт-артурській спортовій дружині і працювали в ній так, що вибилися на опікунів (ковчів) своїх загонів. Якось дружина мала їхати з Порт Артуру на міжмістові змагання на заході Канади і Журба та Слівінський тішились, що поведуть і там своїх друзів-спортсменів до перемоги. Увечорі перед виїздом відвідали вони ще голову спортового товариства і той, з типовим ,,сорри'', заявив хлопцям, що ковчами їх загонів він призначив англійців. ,,Чому? Яким правом?'' — вибухли Іван і Адолько і почули спокійне англійське: ,,Ю дон'т андерстен? Бікоз ю ар Журба енд Слівински''. Хлопцям кров скочила в обличчя, вони зірвалися і тріснули дверима, а Слівінський ще обернувся і погрозив кулаком: ,,Чекай, діду, я тобі ще покажу!''. До року під проводом Слівінського і Журби заіснувала нова, чисто українська спортова дружина у Порт Артурі і Слівінський, що підтвердив оповідання приятеля, додав ще: ,,Я потім бив і громив їх дружину роками і кожний раз, коли вигравав, повторяв те саме: Я тобі, діду, покажу, що я Слівінський!''

А Журбу така ж амбіція повела на інші шляхи. 35-літнім, уже вправний і цінений репрезентант великої фірми Фіцджералд, він очолив порт-артурську ,,Просвіту'', співосновником та передовиком якої був і його батько, і віддав цій установі всі свої сили та ввесь життєвий досвід. Шість років пізніше, постійно бувши головою, Журба розвалив примітивний дерев'яний будинок ,,Просвіти'' і переніс її до нового, мурованого і змодернізованого з залями для імпрез вгорі і товариських сходин внизу, сценою, бюром та іншими кімнатами. Від 1953 року, коли ця зміна сталася і коли до Журби долучилися просвітянці з новоприбулих до Канади та до Порт Артуру українців, ,,Просвіта'' в цім місті стала рости і зробилася зразком для двох сусідніх, — у Форт Вілліямі та в Західньому Форт Вілліямі, — які досі її легковажили: проф. Онуфрій Цукорник вів великий мішаний хор і Рідну Школу, підготовляв поважні й дитячі вистави, концерти, національні свята й інші імпрези, а внизу, де вечорами можна було випити склянку пива та закусити гарячою ковбаскою, збирались молодші і старші спортсмени-українці, зорганізовано ловецький і риболовний клюби, пляновано виступи ,,Просвіти'' на міських фестивалях і парадах, з ,,Просвіти'' вийшла теж ідея збудувати на місці скромної дотеперішньої нову українську церкву та прийнято проєкт її архітекта Євгена Ґреня. Українці Порт Артуру набирали ваги, їх стали цінити і брати в рахубу міські й політичні діячі, в залі ,,Просвіти'' не соромилися заходити та промовляти бурґомістри, посли, сенатори, гості з Европи й Америки. Іван Журба вважав за мірило цього українського росту м. ін., факт, що коли Порт Артур у 1959 році відвідала королева Єлисавета і місто приймало її з чоловіком офіційним обідом, на який були запрошені всього 70 осіб, — серед тієї сімдесятки був теж запрошений голова порт-артурської ,,Просвіти'' Іван Журба з дружиною і їх посадили по тому боці стола, якраз обличчя з королівською парою. ..Бікоз ю ар Журба...'' — всміхаючись, кінчив мені свою розповідь про це. І я знав: Він не говорив про себе, бо репрезентував українців Порт Артуру і, як такий, був аж надто скромний, напр. кілька разів відхиляв пропозицію йти в міські радні чи провінційні посли.

Коли в 1959 р. я приїхав з Торонта автом І. Журби, яким спеціяльно приїхали по мене та в якому Журбі в цій ,,місії'' асистували ще І. Козира, О. Цукорник і син Журби (допомагав батькові вести в час 950 милевої дороги на зміну авто і допомагав теж співати всяких пісень та найбільш тієї про маму з однією донею, якої кожний куплет кінчився бадьорим ,,Кукуріку-кудкудак!''), ,,Просвіта'' в Порт Артурі мала більш 450 членів і в касі поважну готівку, яку І. Журба, всупереч до настанови деяких членів, плянував зужити на дві цілі: Дальшу розбудову своєї установи та на таку її програмову діяльність, що мусіла б імпонувати чужинцям-співгромадянам, репрезентуючи українців і їх культуру. Якось раз, за склянкою ,,севен-апу'' (до сьогодні не навчився пити пива, а Журба пив, як казав, щоб ,,мати склянку перед собою'' і не показувати себе іншим від загалу), висловив я здивування, що ,,Просвіта'' так натискає на пиво і аматорів на нього і Журба зі своїм усміхом нахилився до мене: ,,Пане редакторе, мене пиво ані-ані не цікавить. Але коли я дивлюся, як носять і подають пляшки з пивом, я бачу ось ту — і він повів пальцем по шийці пляшки, — частину, в якій є чотири центи на працю ,,Просвіти''. І це була правда. Коли в канцелярії іншого дня були ми тільки удвох і Журба журився, яку б достойну програму скласти на ювілейний концерт своєї установи, я м. ін. згадав, що варт було б запросити Капелю Бандуристів, яка в Порт Артурі ще не гостювала. Журба вхопився змісця за пропозицію: ,,Телефонуйте ,,лонг дистанс'' до маестра Китастого! Не маєте номера його телефону? Чекайте!'' — і вже пішло в рух: Його пов'язали телефонічно з Детройтом, в Детройті з Китастим — і Журба передає мені слухавку: ,,Далі говоріть ви!'' Маестро Китастий, якому я колись робив ще в розбитому Мангаймі великий концерт з гостями з військових американських та місцевих міських достойників, заскочений пропозицією, міг би приїхати, але це кошт, треба автобус з Детройту до Порт Артуру. Переказую Журбі, просить спитати, скільки треба на автобус, маестро каже, що яких 1,300 дол. Затулюю слухальце, але за хвилину повідомляю Китастого: Платимо автобус і тисячка гонорару для бандуристів.

(Закінчення на ст. 4-ій)

ПОДЯКА

Цією дорогою хочу зложити щиру подяку
Докторові Л. КУЗЬМАКОВІ
і
Докторові М. ОЛЕСНИЦЬКОМУ
за чесну і солідну опіку під час мого перебування у шпиталі, і
Докторові М. ДІДОВІ
за родинні поради.

АЛЕКСАНДЕР ҐОЛЬ з РОДИНОЮ

КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ ІНК.
і
УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"
влаштовують

ПРОПАМ'ЯТНИЙ ВЕЧІР

присвячений

сл. п. І. В. КОБЗЯРА

в суботу, 12 листопада 1977 р., о год. 7 веч.
в залі Укр. Прав. Церкви св. Тройці
836 Lyons Avenue, IRVINGTON, N.J.

В програмі жалібно-святкового Вечора виступлять:

п-і Ірина Кобзяр-Залеська, д-р В. Комаринський, С. Новаківський, В. Магоцький, д-р К. Іванчо, інж. А. Лапичак, М. Касіян і О. Твардовський.

В Пропам'ятному Вечорі візьме участь вдова по сл. п. Володимирові п-і **ОЛЬГА КОБЗЯР.**

До ширшої участи в цьому Вечорі запрошують —

Карпатський Союз Інк.
УСВТ „Чорноморська Січ"

Пластове Плем'я „Перші Стежі"
влаштовує

МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВКУ

в неділю, 20-го листопада 1977 року,
в Українській Централі, 240 Hope Ave., Passaic, N.J.
Відкриття виставки — год. 1-ша по пол.

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

ВОЛОДИМИР БАЛЯС, СЛАВА ҐЕРУЛЯК, АНДРІЙ МАДАЙ, МИКОЛА НЕДІЛКО, БОГДАН ТИТЛА, ГАЛИНА ТИТЛА.

Виставку можна оглядати від 11 ранку до 3:30 по пол.

ЗАПРОШУЄМО УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТИ.

70-ий Відділ Союзу Українок Америки
в Пассейку, Н. Дж.
влаштовує

ЧАЙНИЙ ВЕЧІР

який відбудеться

дня 20 листопада 1977 р., о год. 4-ій по пол.
в Українській Централі, 240 Hope Ave., Passaic, N.J.

з нагоди
20-РІЧЧЯ ІСНУВАННЯ ВІДДІЛУ

ПРОГРАМА:

Солістка п. ЖЕНЯ ТУРЯНСЬКА; Бандурист РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ; Показ української ноші — п. ОЛЕКСАНДРА КРУПА; Гуморески у виконанні СОЮЗЯНОК.

Вступ 3.00 доляри.

ЗАПРОШУЄМО ВСІХ ДО ЛАСКАВОЇ УЧАСТИ.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи св. пам'ять померлих дорогих осіб, на Українські Студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Текля Сарахман — 1,000 дол., в пам'ять мужа бл. п. Теодора Сарахмана.

Д-р Євген і Ніля Стецьків — 1,000 дол., в пам'ять батьків Єфрозини й Івана Стецьковиx і Стефанії та Василя Безкоровайних.

Марія Подольська — 200 дол., в річницю смерти мужа бл. п. Севастіяна Подольського.

Таня Худолій з синами Жоржом та Александтом — 100 дол., в пам'ять мужа й батька бл. п. д-ра Петра Худолія.

В. Маркевич — 100 дол., замість квітів на могилу сл. п. Петра Чуловського.

Д-р Модест і Марія Ріпецькі з родиною — 100 дол., замість квітів на могилу хресної мами бл. п. Олени Гуменної.

Іван Керницький — 30 дол., замість квітів на могилу „Бабці" св. п. Михайлини Чайківської.

Микола Ковалиско — 25 дол., замість квітів на могилу св. п. Івана Володимира Кобзяра.

Стефанія і Василь Бабій — 25 дол., замість квітів на могилу приятеля бл. п. Євгена Лисняка.

Ліда і Орест Білоус — 25 дол., замість квітів на могилу приятеля бл. п. Євгена Лисняка.

Мирослава Гук, Ярослава Кіналь, Стефанія Мороз, Ірина Шох — 40 дол., в пам'ять визначної громадянки бл. п. Євгенії Макарушки.

Інж. Роман Ракочий — 15 дол., в пам'ять бл. п. д-ра Петра Худолія.

Дякуючи Жертводавцям за пожертви, линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив померлих вічним спокоєм і радістю.

Головна Екзекутива ФКУ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ ВТРАТИ нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА й ДІДУСЯ

бл. п.

ТАРАСА ШПІКУЛИ

відбудеться

в катедрі св. о. Миколая в Чікаґо, Ілл.
в суботу, 19 листопада 1977 р., о год. 8 ранку
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

до участі в якій Родину, Приятелів, Знайомих і Членство Українського Народного Союзу й Громадських Організацій запрошують —

дружина — МАРІЯ
з синами — ТАРАСОМ і МИРОНОМ
дочкою — БОГДАННОЮ, з мужем ПЕТРОМ
та внуками: ПЕТРОМ, ТАРАСОМ і ЕЛИЗАВЕТОЮ

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

повідомляє, що

26-27-го листопада 197[illegible] в Ню Йорку
в готелю Валдорф Асторія — 301 Парк Авеню

XVIII ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД ООЧСУ

ПРОГРАМА:

Субота, 26 листопада 1977 р.

Реєстрація Делегатів — год. 8:30-10:30 рано
Відкриття З'їздів ООЧСУ і Об'єднання Жінок ОЧСУ
Молитва — год. 10:00 рано

1. Вибір Президії З'їзду
2. Прийняття порядку нарад З'їзду
3. Відчитання й прийняття протоколу 17-го З'їзду ООЧСУ
4. Вибір Комісій З'їзду: Мандатно-верифікаційної; Номінаційної; Резолюційної; Господарчо-фінансової; Пресово-інформаційної
5. Звіти: Головної Управи; Організаційного Суду; Контрольної Комісії
6. Звідомлення Мандатно-верифікаційної Комісії

Перерва

7. Дискусія над звітами
8. Уділення абсолюторії Головній Управі ООЧСУ

Год. 7:00 вечора —

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

Неділя, 27 листопада 1977 р.

1. Звіти Комісій — год. 9:00 рано
2. Дискусія над звітами
3. Схвалення Резолюцій
4. Затвердження бюджету ГУ ООЧСУ на 1978-1980 рр.
5. Доповідь Дост. **ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА,** Голови Проводу ОУН — год. 1:00 по пол. —

„Воююча Україна і вільний світ".

6. Вибори Керівних Органів ООЧСУ: а) Головної Управи; б) Організаційного Суду; в) Контрольної Комісії
7. Внески

Закриття З'їздів ООЧСУ і Об'єднання Жінок ОЧСУ — представлення Голів і Членів нових Керівних Органів ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Друга
бл. п. інж. Мирослава Стахова
складаємо 25.00 (двадцять п'ять) долярів на Фонд Українських Студій при Гарвардському Університеті.

Родина ПИСАРІВ з Р. Ай.

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством, що Член-Основник хору „Думка" в Ню Йорку

бл. п.

МИРОСЛАВ СТАХІВ

відійшов у Вічність 21-го жовтня 1977 року.
ПОХОРОН відбувся 24-го жовтня 1977 року.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Опечаленій Родині Покійного складаємо глибоке співчуття.

Управа і Членство
Українського Хору „Думка"
в Ню Йорку

Секція Дружин Лікарів
при УКРАЇНСЬКОМУ ЛІКАРСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ
Відділ Ню Йорк
замість квітів на свіжу могилу

бл. п.
д-ра Александра Сушкова

мужа нашої членкині Управи
складаємо 100.00 долярів на Український Науковий Центр в Гарвардському Університеті.

•

Дорогій п. Ірені і Доні та Шановній Родині, пересилаємо наші найщиріші співчуття.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 6-го листопада 1977 року, несподівано, відійшов у Вічність, наш Найдорожчий БРАТ та ШВАҐЕР

бл. п. лікар

Д-р АЛЕКСАНДЕР СУШКІВ

В глибокому смутку:

Мґр ОМЕЛЯН — брат та
ЛІДІЯ СУШКОВІ з дітьми ТАНЕЮ та АНДРІЄМ
Ближча і дальша Родина

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ!

Організація Українських Націоналістів та її Проводи, а також вся Українська Громада в Краю і на чужині зазнали болючої втрати із смертю

Голови Проводу Українських Націоналістів

сл. п.

ОЛЕГА ШТУЛЯ-ЖДАНОВИЧА

видатного політичного діяча та визначного журналіста, незаступимого аналітика і знавця сучасних процесів в Україні.

Сподіваємося, що Українська Громада, Проводи і Членство Політичних Організацій та Громадських і Наукових Установ, а зокрема Українська Молодь, яку великий Покійник чи не найкраще розумів і на неї надіявся — візьмуть участь в ПОХОРОНІ, який відбудеться на Українському Православному Цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., в суботу, 12-го листопада 1977 р., о год. 9:30 ранку.

ПОМИНАЛЬНИЙ ОБІД відбудеться після похорону в Голідей Інн при дорозі ч. 22 в Самервілл, Н. Дж., тел.: (201) 526-9500. Кошт обіду за самовартість.

ПРОВІД ОУН

ГОЛОВНИЙ КОМІТЕТ ПІДГАЄЧАН

ПЕРЕВИДАВ
ЧУДОТВОРНУ ІКОНУ МАТЕРІ БОЖОЇ
в ЗАРВАНИЦІ

Римська фірма виконала копії в оригінальних кольорах так докладно, що нема різниць між оригіналом.

Дня 3-го березня 1975 р. Блаженніший Йосиф, Патріярх Української Помісної Католицької Церкви поблагословив ікону й оставив на ній свій патріярший автограф. Автограф перенесено на кожний образ. Тим образ крім святости, став історичною цінністю.

Нещодавно надійшов новий наклад. Образи можна набувати, висилаючи замовлення разом з оплатою на адресу:

HOLOWNYJ KOMITET PIDHAJECZAN

7409 Greenview
Detroit, Mich. 48228. USA

Ціна образа 10.00 дол. — пересилка 1.00 дол.
Дійсна величина: 9½ X 14 інчів.

Чудотворний образ Матері Божої в Зарваниці — це ідеальний різдвяний дарунок для кожного.

Незабутній Подрузі
бл. п. Ользі Кобзяр-Черник
замість квітів на її дорогу могилу складаю 30.00 долярів на жіночий журнал „Наше Життя".

Наталія ВОЙНОВСЬКА

Замість квітів на могилу

сл. п. д-ра мед. Петра Худолія
з Провіденсу, Р. Ай.,
зібрано і переслано на Фонд Українських Студій при Гарвардському Університеті

суму 247.00 долярів,

на яку склались слідуючі особи:

Родина Артюхов	$20.00
Д-р Веремчук, Єфім	25.00
Д-р Ганушевський, Тарас	25.00
Задорожний, Петро	1.00
Д-р Кизик, Іван	25.00
Клован, Теодор	5.00
Козан, Петро	1.00
Кокольський, Александер	5.00
Д-р Коропей, Ярослав	25.00
Д-р Коропей, Осип	25.00
Д-р Кусма, Богдан	25.00
Михалюк, Наталія і М.	5.00
Острейко, Александер	5.00
Д-р Писарів, Якоб	25.00
Тренклер, Юрій і Олена	25.00
Чировська, Марія	5.00

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ОЛЬГИ ЧЕРНИК з КОБЗЯРІВ

відправиться

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
14-го листопада 1977 р., о год. 8:30 ранку
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

Знайомих і Приятелів проситься про молитви за душу Покійної.

Родина

ВИКАЗ ЖЕРТВОДАВЦІВ
Б. ВАСИЛІЯНОК, ШКІЛЬНИХ ТОВАРИШОК
сл. п. Евстахії Мацілинської

що замість квітів на свіжу могилу Покійної, зложили свої пожертви на будову Української Церкви-Каплиці у Люрді:

25.00 дол. — Катря Я. Шокалюк;
по 11.00 дол. — М. Венгринович, Ярослава Д. Ломага, Іванка П. Мох, Марійка Ю. Серотюк;
по 10.00 дол. — М. Т. Ґумовська, Марійка К. Кордуба, Галя Литвин-Деріко, Іванка У. Максимович, Леся У. Мудра, Стеся У. Ростковиич, Наталія С. Базарко;
по 5.00 дол. — Марійка К. Їжак, Стефа П. Курчаба.

Всім Вельмишановним Панам-Жертводавцям найщирішу подяку за їхні щедрі пожертви для вшанування пам'яті нашої Найдорожчої Дружини і Мами, складають —

КОСТЬ — муж
МОТРЯ — дочка

Субота, 19-го листопада 1977 року
Початок — год. 9-та веч.
Заля УНДому в Ню Йорку
140-142 Друга Авеню

Станиця Б-ва кол. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА в Ню Йорку — *влаштовує*

ВЕЛИКІ ОСІННІ ВЕЧЕРНИЦІ

Грає оркестра **Богдана Гірняка**
Співає **Ігор Раковський**
Буфет у заряді ДРУЖИН ДИВІЗІЙНИКІВ.
ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВСЕ ГРОМАДЯНСТВІ, ВЕТЕРАНІВ І МОЛОДЬ.

Студія Лідії Крушельницької...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

У постановці Лідії Крушельницької слова поета на зразок старогрецьких драм передає хор, поділений на три голоси, з трьома різними інтонаціями, наче б 1-ше й 2-ге сопрано та альт. Хор виголошує строфи або унісоном, або кожний „голос" навперемінку. На тлі хору звучать інколи окремі голоси чи соля. Композитор Ігор Соневицький окреслив таку розв'язку як „оркестрацію" слова. Слово підкреслене рухами, які межують з танком. Ці рухи відтворюють окруження, серед якого відбувається драма.

Костюми доповнюють до деякої міри декорацію. Подібно важливим є світло, яке підкреслює настрої та наче б змальовувало, наприклад кольори природи, про яку говорить устами хору поет.

Ігор Соневицький достосував до поеми музику для флейти, обої і фортепіяна. Щоб передати аскетичність середовища, музика, написана в діятонічному ладі, без хроматики. Завдання музики у постанові різнородне: вона підготовляє настрій, попереджує те, що буде висказане словами. Оперуючи лейтмотивами, натякає на самоту, тугу, молитву або — поміж окремими піснями поеми — говорить про те, що діється десь на дальшому пляні. (Наприклад — панахида, чи Служба Божа).

„Дійство про Кожного"—невідомого автора, на йдене в Лондоні, датується 1510 роком. Переклав його на українську мову Зенон Тарнавський. Коли здати собі справу, що смерть неминуча для Кожного, стають перед свідомістю різні вартости, як багатство, краса, сила, наука, обережність, добрі діла тощо. І тут у постановці Студії, словам товаришать рухи, а костюми символізують поодинокі вартості. Хоч вони однакові формою, але різняться убором голови. Застосовано тут кольори, які прийняті як символічні для окремих понять: золото — представляє багатство, зелене — обережність, а біле — добрі діла тощо.

Мораліте закінчується переконанням, що тільки добрі діла мають тривку вартість.

З зацікавленням і з подивом очікуємо прем'єри тієї постановки. Подивом не тільки для великої працездатности, але й для завжди нових та свіжих помислів, отже й несподіванок, як теж намагання вдержати виступи на належному рівні.

Головна Управа СУА відбула...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

конференцію у Гюстоні, Тексас. Дора Рак, статутова референтка, дискутувала над потребою внесення деяких поправок до статуту СУА. Заступниця голови СУА Олександра Різник, яка з рамени Союзу Українок Америки очолює Управу Українського Музею, дала короткий звіт з його праці за час від Основуючих Загальних Зборів Музею. Про нову виставку в Музеї поінформувала присутніх Оксана Грабович, куратор Музею. У вечірніх годинах зібрані відвідали Український Музей.

Недільні наради були частинно присвячені 18-ій Конвенції СУА. Голова Конвенційного Комітету Марія Томоруг поінформувала присутніх про хід підготови 18-ої Конвенції, яка відбудеться в днях 27, 28 і 29-го травня 1978 р. в Ню Йорку. Обговорено і прийнято програму Конвенції.

Редактор журналу „Наше Життя" Уляна Любович порушила справу високих коштів друку, як також інші проблеми, зв'язані з видаванням журналу. За адміністрацію „Нашого Життя" та канцелярію Централі СУА звітувала Марта Данилюк, директор канцелярії.

Прийняттям бюджету на 1978 рік та відчитанням ухвал і рекомендацій закінчено у вечірніх годинах Річні Наради Головної Управи СУА, в яких взяли участь, крім згаданих: Любослава Шандра — заступниця голови, Христина Навроцька — заступниця голови, Оля Ставнича — заступниця голови, Евфрозина Мартинець — протоколярна секретарка, Марія Савчак — кореспонденційна секретарка, голови Окружних Управ СУА — Рома Дигдало (Детройт), Наталія Даниленко (Філядельфія), Леся Кіршак (Ню Йорк), Іванна Мартинець (Північний Ню Йорк), Ольга Гнатейко (Ню Джерзі), Марія Фаріон (Огайо), Марія Юзефович (Чікаго), Лідія Фіцалович (Нова Англія), Дозя Кушнір (Південний Ню Йорк) і Ольга Муссаковська — голова Контрольної комісії. В дводенних нарадах взяла участь також почесна голова СУА Лідія Бурачинська.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

ОКРЕМИХ ЛИСТІВ В ТІЙ СПРАВІ НЕ БУДЕТЬСЯ ВІДПИСУВАТИ.

В ДАЛЕКИХ ГОРАХ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Українська католицька церква Непорочного Зачаття в Барнсборо, Па.

ті, минулих 25 років душпастирювання в Барнесборо, ось головні етапи його життя. Далеко від скупчення нашого еміграційного життя в Ню Йорку чи Філядельфії, у глухій закутині пеннсильвенійських гір він своєю наполегливою працею і силою волі створив тривалу пам'ятку нашої церковної культури, яку сьогодні подивляють свої і чужі.

ІВАН ЖУРБА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Тепер уже німіє маестро в Детройті: „Ну, знаєте, я такої пропозиції ще не мав, я мушу порадитись. Я вам напишу, подякуйте за пропозицію, я кажу, що ми ще такого не мали..."

Оце й був Іван Журба, голова „Просвіти" в Порт Артурі від 1947 року з малими перервами до 1975, — повних 28 років. Або таке: Удвох виходимо з канцелярії будинку на подвір'я „Просвіти". Іван Журба показує мені: До його приходу площа „Просвіти" була така, а тепер — бачите? Докупили хлопці — і тепер її цілий бльок, он до тієї вулиці і онтуди, де кущі. Навіщо нам стільки площі? — Журба дивиться з усміхом в очі: „Ви знаєте, я ходив колись до Рідної Школи в старім будинку „Просвіти", де було тісно, задушно, непривітно. Теперішній будинок кращий, але діти мусять часом, коли імпреза, переходити на лекцію до іншої кімнати. Так виглядала Рідна Школа за мене, трішки краще є за моїх снів, але мої внуки, — і Журба випростовується, — мої внуки повинні мати таку Рідну Школу, до якої їх тягнуло б і де їм було б вигідніше, як у мойній! Ось там буде окремий будинок для школи, а там будинок для молоді зі спортовою залею, а там паркова площа для авт...„ Нічого пляни в голови „Просвіти".

###

На цих кількох фактах хочу закінчити портрет небуденного Івана Журби. Бо зрештою і він мав своїх ворогів і переживав тяжко непорозуміння його ідей та плянів, зокрема в кількох членів „Просвіти", що атакували „розтратність" голови, а потім, коли Журба спокійно допустив їх до влади, виказали просто злочинний підхід до фінансових та громадських справ і після їх „попису" зясеятковане ними членство знову передавало провід „Просвіти" в руки Івана Журби. Цікаво при тому, що й уступивши з головства, Журба не складав рук і не виказував типової в нас зневіри та огірчення. Ні, він пропонував свої сили і досвід іншим українським організаціям і, наприклад, у свій час коротко був головою „Просвіти" в Західньому Форт Вілліямі, сильно піднявши авторитет та осяги тієї організації.

###

А особисто? Як усі великого духа люди, Іван Журба міг бути зразком скромної людини з високою особистою культурою та поведінкою, яка й дозволяла йому постійно мати повне довір'я і найвищі пости в гуртівнях, у яких працював. Не зважаючи на постійні роз'їзди по місті та околиці, навіть на віддалі по кількасот миль, він мав просто надлюдську енергію, з авта заходив безпосередньо до „Просвіти", з усміхом випитував, як іде праця коло книги і з усміхом запрошував сісти з ним за столик. Добре його серце не знало меж: Один виліз з авта, привітався і до найближчих: „Ідемо, панове, на вечерю. Я голоден і я вас почастую таким „стейком", який подають не на тарілці, але на дошці!" — і сміх. Іншим разом: „Ви знайдете гостей, щоб з ними розкоркувати цю пляшку, бо я оце дістав від фірми на свої іменини" — і передає вам горілку, якої в той час пляшка коштувала коло 20 долярів. Ще іншим разом виходить з авта і зміся простягає вам чудову шкіряну течку: „Це щось для редактора, правда?" - зі своїм усміхом. Ми ще зустрічалися, коли я покинув Порт Артур і коли Ювілейна Книга „Просвіти" вийшла друком, ми разом трималися ще на якомусь Конгресі КУК, в час якого в його великій кімнаті в готелю було завжди повно, цікаво і весело, ми ще листувалися та переспрявляли „лонг дистанс" з Порт Артуру до моєї кімнати у Вінніпезі. Ще не раз просив мене Іван Журба поради, письмової підтримки та новинки про якусь заплановану чи відбуту вже акцію й імпрезу.

...Людині неможливо жити більш 100 років. Але світлі, ідейні і чесні діла Людини, — тієї з великої букви, якою і був 28 років голова порт-артурської „Просвіти" — Іван Журба, — живуть з покоління в покоління. Сто разів перевірив я правду, що самолюб-мільйонер не „переживе" пів сторіччя після своєї смерти, а ті, що творять для Духа і змагають до Висот, залишаються на завжди на висотах і їх завжди доглянуть сучасні та майбутні. Там теж доглянуть і „мого" Івана Журбу.

Відділи УНС Філядельфійської...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

чивши, що всі поверхи є вирентовані і дім себе оплачує. Згадав про видавництво „Свободи", „Веселки", а також інформував і про це, що ювілейний Альманах УНСоюзу на 1978 рік буде висланий до передплатників в такому часі, що всі його одержать в перших тижнях січня 1978 року. Також говорив про різні союзові акції, як „акція прав людини", акція допомоги поводнянам в Джонставні, Па., а також інформував про збудування коштом УНС пам'ятника для о. Дмитрова в Дауфіні, Канада.

Запрошений до слова головний організатор Степан Гавриш у першу чергу висловив подяку союзовцям Округи за придбаних 295 нових членів, забезпечених на загальну суму 600,000 дол., а відтак коротко проаналізував загальний стан праці організаційного відділу, при чому згадав, що за десять місяців всі Відділи придбали 2,726 членів, забезпечених на суму 7,000,000 дол. За його словами, передконвенційний рік буде рекордовим, якщо говорити про суму забезпечення нових членів. Відтак він дав вичерпні пояснення про введення нової діточої грамоти від листопада в клясі ТР-65 у віці 0 до 15 року життя. Доповідь свою закінчив С. Гавриш апелем до секретарів придбати до кінця року ще 200 нових членів.

Головний контролер д-р Богдан Гнатюк згадав про працю Контрольної Комісії, а головно звернув увагу на деякі труднощі в видавництві, які розглядає спеціяльна Комісія, зложена з чотирьох осіб. Він також згадав і чергову 29 Конвенцію, яка відбудеться в Пітсбурґу в днях від 22 до 27 травня 1978 року. Головний контролер д-р Іван Скальчук сказав, що в УНСоюзі є різні концепції і всі вони діють для добра Союзу і тим він є міцний та виріс на найбільшу установу в українській діяспорі. Він також висловив оптимістичну думку про придбання до кінця року ще 200 нових членів, а допомогу в тому повинні дати в першу чергу пп. Одежинський і Катамай. Головний радний Іван Одежинський сказав, що Союз поніс втрати в членах тому, бо було занедбання з членами, яких грамоти дозріли, або були виплачені. Все це були добрі проспекти, яких не використано. Він також заторкнув нову клясу забезпечення, а відтак запевнив всіх, що допоможе в організаційній праці Округи, а головно сам придбає ще 35 нових членів і тим самим буде мати придбаних 100 членів в передконвенційному році.

По доповідях головних урядовців відбулася дискусія, у якій слово забирали: Петро Тарнавський, інж. Іван Скіра, Іван Кнігницький, мгр Іван Скочиляс, Михайло Мартиненко, Теодор Петрик, Іван Одежинський і Іван Бабяк. Дискутанти зaторкнули також інші справи: інж. Скіра пропонував, щоб поробити всі заходи, щоб 30 Конвенція УНС відбулася на Союзівці. Він також заторкнув справу інертних Відділів. Іван Кнігницький заторкнув справу Альманаху за 1977 рік, як також говорив про Акцидентове забезпечення. Мгр Скочиляс висловив признання головному предсідникові Й. Лисогорові за вмілу розв'язку проблеми Української Будівлі, а також пропонував продовжувати акцію Боргових Зобов'язань. Також пропонував більше писати в „Свободі" про громадські акції УНСоюзу. Михайло Мартиненко заторкнув справу стипендій, оформлення аплікацій нових членів та інше. Петро Тарнавський говорив про малий відсоток уділених морґеджів для членів Союзу. Відповідь дискутантам дали Йосип Лисогір і Степан Гавриш, а відтак голова Округи Петро Тарнавський в заключному слові запевнив представників Головного Уряду, що доложить усіх зусиль для придбання 200 членів до кінця року. При тому повідомив присутніх, що заходом пенсильвенійських союзових Округ в червні 1978 року в Лігайтоні відбудеться ювілейне свято для відзначення 85-річчя „Свободи". По нарадах відбулася перекуска, яку приготовила Управа Округи.

В жовтні значно зросли гуртові ціни

Вашінгтон. — Департамент праці інформує, що протягом жовтня гуртові ціни на різні продукти зросли вісім десятих одного відсотка, що становить найбільший зріст за останніх 6 місяців. Найбільше зросли ціни на сільсько-господарські продукти і тому економісти передбачають досить поважний зріст в роздрібних цінах харчових продуктів у крамницях.

Джоді Повелл, пресовий секретар Білого Дому, повідомив, що президент Джіммі Картер „невдоволений зростом в цінах", але вважає, що заяви деяких економістів про загрозу нової інфляції є „неоправдані". Повелл вказував на факт, що від квітня до жовтня ц. р. гуртові ціни на сільсько-господарські продукти постійно падали і тому жовтневий зріст в тих цінах „може виглядати надмірним", а фактично він таким не є.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНСоюзу!

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
13-го ЛИСТОПАДА 1977 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76 Відд., о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Сенфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — В. Боярський, предс., Т. Клебан, кас., Ю. Демчук, фін. секр.

НЕДІЛЯ,
13-го ЛИСТОПАДА 1977 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. апп. Петра і Павла 102 Відд. в неділю, 13 ранку в залі церкви св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — І. Попович, предс., І. Жгута, кас., М. Бобечко, секр.

ВІДІЙШЛИ
ВІД НАС

КАТЕРИНА КАВАЛЕЦЬ, членка УНС С-ва Пресв. Марії, 112 Відд. в Пармі, Огайо, померла 7 липня 1977 р. на 86 р. ж. Стала членкою УНС в 1919 р. Полишила в смутку сина Степана, доньки: Анну, Марію, Павлину. Похорон відбувся 11 липня ц. р. на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Її Пам'ять!
Марія Капраль, секр.

ВАСИЛЬ БОДНАР, член УНС Т-ва ім. М. Грушевського 219 Відд. в Ньюарку, Н. Дж., помер 26 червня 1977 р. на 53-му р. життя. Став членом УНС в 1941 р. Полишив у смутку дружину Флорію, синів: Теодора і Тому, батька: Еву і Миколу, брата Павла. Похорон відбувся 28 червня ц. р. на цвинтарі Restland, East Hanover, N.J.
Вічна Йому Пам'ять!
Марія Юров, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7851. Залицяння

Чи „Королева діямантів" обіцяла тобі, Тарзане, що станеш її „Королем серця"?

Він лютий тому, що я звільнила тебе, а наказала залишити його в тюрмі, аж поки не згине...

Крім того, ти дійсно був би знаменитим чоловіком „Королеви джунглів"!